

Projektbeskrivning

Borgsjö-Haverö Församling - verksamhetslokal för alla åldrar, centralt i Ånge, motivering till avsteg från detaljplan

Bygglovansökan

Fastighet: Ånge 74:16

Byggherre: Anders Mannqvist, Svenska Kyrkan, Borgsjö-Haverö Församling

Aktuellt område:

Fastigheten Ånge 74-16, Bankgatan 3.

En öppen folkkyrka - beskrivning av verksamheten och dess behov

Projektet består av ombyggnad av nuvarande pastorsexpedition till verksamhetslokal för öppen kyrklig verksamhet för alla åldrar. Lokalerna ska fungera för bland annat träff för föräldralediga, barngrupper, konfirmander, ungdomsgrupper, träffar för äldre, sorgegrupper, mötesplats för socialt utsatta, handarbetsträffar, studiecirklar, amningsrum samt mindre andakter.

I dagsläget hyr Borgsjö-Haverö församling en verksamhetslokal i Ånge av en privatperson, men lokalen är i dagsläget inte lämpad för ändamålet av olika anledningar. Entrén ligger direkt ut mot en vältrafikerad väg, vilket är problematiskt då barnvagnar behöver parkeras i anslutning till entré och barngrupper rör sig till och från lokalen. Från en arbetsmiljömässig synvinkel innebär det även en risk för både anställda och deltagare i verksamheten att obehöriga personer enkelt kan ta sig in i lokalen. Detta påverkar även den privatbostad som finns på övervåningen i byggnaden, med anslutande dörr ner i verksamhetslokalerna.

Då många enskilda möten sker i kyrkan i både ekonomisk och själslig kris är de nuvarande lokalens läge och utformning inte optimalt för att kunna trygga anonymitet för de som söker sig till kyrkan. Av den anledningen har församlingen köpt ett nytt administrativt hus för expedition, kontor, arkiv mm i direkt anslutning till vår nuvarande pastorsexpedition och ämnar göra om den nuvarande expeditionen till verksamhetshus för alla åldrar. För att kunna fungera som detta utifrån både verksamhetsbehov och arbetsmiljökrav så skulle byggnaden behöva anpassas och byggas ut, enl. föreslagna ritningar.

En verksamhet med ett allmänt intresse – motivering till förslag till avsteg från detaljplan

Plan och bygglag

Den föreslagna placeringen av verksamhetens tillbyggnad bedöms eventuellt strida mot gällande detaljplan från 1964, då tillbyggnad är placerad på prickad mark. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut sedan länge, vilket ger möjlighet att bevilja avsteg från detaljplan i enlighet med plan- och bygglagen. I Plan- och bygglag (2010:900) 9 kap. 31 c § står att bygglov som avviker från detaljplan kan beviljas efter det att genomförandetiden har gått ut, om åtgärden "tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse". Med tanke på kyrkans allmännyttiga verksamheter och funktioner borde det vara möjligt att få bygglov för tillbyggnaden, vilken kommer utföras varsamt mot omgivningen.

Lag om Svenska kyrkan

Svenska kyrkan lyder under "Lag (1998:1591) om Svenska kyrkan", vilken föreskriver att Svenska kyrkan ska bedriva verksamhet på lokalplanet *då "Församlingen är lokal enhet inom Svenska kyrkan och omfattar de personer som tillhör Svenska kyrkan och är bosatta inom församlingens område."* (4 § första stycket). För att kunna bedriva verksamhet krävs ändamålsenliga lokaler samt möjlighet att säkerställa lokalens framtida funktion. Svenska kyrkan har ett stort och viktigt uppdrag både i lokalt krisarbete i samhället och som aktiv aktör vid förhöjd beredskap och katastrofer. Till det hör även att tillgodose en fungerande begravningsverksamhet under både normalförhållanden och i katastrofscenarion. Dessutom finns Svenska kyrkans uppdrag också i att upprätthålla ett allmänt psykologiskt försvar mot splittrande krafter och försök att destabilisera samhället, samt försök att upprätthålla motståndskraft vid eventuella angrepp.

Kyrkans kompetens vid krisberedskap samt sina många samhällsviktiga funktioner bedömer vi tillgodose ett angeläget gemensamt behov och ett allmänt intresse, i enlighet med plan och bygglagen enl. ovan.

En samlad verksamhet i centrala Ånge – högre tillgänglighet för besökande och anställda

Idag är kyrkans verksamhet uppdelad på olika platser i Ånge, varav lokalen för Borgsjö-Haverö församling, som beskrivet, inte är lämpligt för verksamheten. Den nya lokalen, nuvarande pastorsexpedition, har mindre än 100 meter till tågstation, bibliotek och centrum med butiker och restauranger. Det finns också goda kommunikationer i form av kollektivtrafik och järnväg. Genom att samla kyrkans funktioner på en central plats i Ånge blir det lättare att hitta dit och fler får tillgång till verksamheten.

Den föreslagna tillbyggnaden på byggnadens västra fasad vänder sig mot entrén till området och även mot närliggande verksamheter som bibliotek och tågstation. En sådan utbyggnad kan annonsera byggnaden och verksamheten bättre, samt uppfattas mer inbjudande av besökare.

Gestaltning - varsamt tillägg till byggnad från sekelskiftet

Förslaget på tillbyggnad tar avstamp i byggnadens befintliga arkitektur, och är tänkt att harmonisera med ursprungsbyggnadens kulturhistoriska kvalitéer beträffande material, kulör och utförande. Tillbyggnaden är placerad så den drar nytta av befintliga fönsteröppningar där man sätter in pardörrar och resultatet blir en liknar en klassisk punschveranda med mycket ljusinsläpp. Genom att utföra tillbyggnaden på ett sätt som enkelt kan kännas igen och associeras till liknande byggnader, smälter det nya bättre in i omgivningen. Just av den anledningen har tillbyggnaden placerats på exakt det stället. Att man väljer att bygga ut entréplan innebär att alla har tillgång till det nya rummet, då det inte finns någon hiss i huset.

Tillbyggnaden kläs i träpanel lika den som finns på resten av byggnaden för ett samlat intryck. Nya fönster placeras i samma höjd som befintliga fönster, och indelningen med spröjs följer det befintliga.

Sammanfattning

Kyrkans verksamheter utgör ett för samhället allmänt intresse, med unik kompetens att utföra krisarbete i särskilda situationer. Dessutom erbjuds aktiviteter och träffar för en bred målgrupp i alla åldrar, samt en trygg miljö för enskilda möten. Då Borgsjö-Haverö församling flyttar till den nuvarande pastorsexpeditionen behövs en tillbyggnad på entréplan för att fortsatt kunna bedriva verksamheten.

Förslaget för tillbyggnaden kan strida mot detaljplanen, men enligt plan- och bygglagen finns möjlighet för godtagen avvikelser från detaljplan efter det att genomförandetiden har gått ut, om åtgärden tillgodoser ett allmänt intresse. Med tanke på kyrkans viktiga verksamhet borde det vara möjligt att få bygglov för tillbyggnaden.